

Після посадки та з'ясування причин порушення порядку використання повітряного простору дозвіл на подальше виконання польоту цивільним повітряним суднам – порушникам надає Державіаслужба України, державним повітряним суднам – порушникам – Генеральний штаб ЗС України.

Інформація про факти порушення порядку використання повітряного простору невідкладно доводиться до відома Державіаслужби України, Украероцентру, командного центру Повітряних Сил ЗС України, штабу Антитерористичного центру при Службі безпеки України, відповідних Центрів ОрПР, органів ОПР та відомчих органів УПР [4].

Література

1. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.
2. Зеленська Л. М. Методика навчання дисципліні «Безпека польотів» майбутніх пілотів у вищих навчальних закладах: автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / Л. М. Зеленська. – Х., 2006. – 19 с.
3. Про затвердження Положення про використання повітряного простору України: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 р. N 401 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/401-2002-%D0%BF>
4. Правила використання повітряного простору України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://avia.gov.ua/uploads/documents/8561.doc>

УДК 327:339.92(043.2)

Логоша В. В., Любота О. О., студенти,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Терещенко Н. М., старший викладач

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ДЕРЖАВ У СФЕРІ ОБМІНУ ІНФОРМАЦІЄЮ

У зв'язку з світовою тенденцією до формування інформаційного суспільства, питання обміну інформацією та створення єдиного інформаційного простору вже десятиліття залишається відкритим для держав та міжнародних організацій. Відповідно до ч. 1 ст. Закону України «Про інформацію» [5], одним із основних напрямів державної інформаційної політики є сприяння міжнародній співпраці в інформаційній сфері та входженню України до світового інформаційного простору. Це зумовлює актуальність дослідження наукових розробок у сфері взаємодії органів влади різних держав та міжнародних об'єднань у інформаційній сфері.

Міжнародна інформація є складовою глобальної комунікації, мета якої з'ясування закономірностей взаємодії суспільства та інформації і формування інформаційного суспільства. Міжнародна інформація орієнтована на забезпечення зовнішньої та внутрішньої політики держав.

Інформаційний обмін регулюється відповідно до основних принципів міжнародного права: суверенної рівності; невтручання у внутрішні справи держав, заборони застосування сили або загрози силою; дотримання міжнародних зобов'язань, мирного врегулювання міжнародних спорів; непорушності кордонів; загальної поваги до прав людини; співробітництва; виконання міжнародних зобов'язань.

У рекомендаціях Комітету Міністрів Ради Європи № R/97/20 від 30 жовтня 1997 р. зазначається, що в процесах інформаційного обміну мають бути присутні певні обмеження стосовно розповсюдження ідей расизму, ксенофобії, антисемітизму та інших видів нетерпимості; ідеологій, політичних установок та практичних методів, що ведуть до розпалювання расової ненависті, насилля та дискримінації [1].

Процес міжнародного співробітництва іноземних держав у інформаційній галузі ґрунтується на ряді двосторонніх та багатосторонніх угод, якими регулюються правові питання обміну інформацією та органи, що несуть відповідальність за ті чи інші операції. У кожній галузі діє свій механізм обміну інформацією.

Велика кількість міжнародних угод була укладена між Україною та державами Співдружності незалежних держав (СНД). Вагоме значення має Угода про обмін правовою інформацією між державами-учасниками СНД від 21.10.1994 [2], яка закріпила взаємний доступ і доступ Виконавчого Секретаріату, Міжпарламентської Асамблеї й інших органів Співдружності Незалежних Держав до національних ресурсів правової інформації, визначеної для спільного використання (банків даних), підтримують їх в актуальному (контрольному) стані та несуть відповідальність за повноту, точність, вірогідність і своєчасність надання інформаційних даних і послуг.

Відповідно до ст. 32 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» [6] компетентні органи України можуть надавати відповідним органам іноземних держав та одержувати від них інформацію, у тому числі з обмеженим доступом, з питань запобігання і протидії корупції з додержанням вимог законодавства та міжнародних договорів України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

Одна із найголовніших функцій обміну інформацією між державами – це запобігання міжнародній злочинності. Так, для виявлення того чи іншого злочину, маючи підозри про його здійснення на території іншої держави чи переховування суб'єктів таких злочинів на іноземній території був

розроблений механізм здійснення офіційних запитів та витребування потрібної інформації. Основною організацією у цій галузі є Міжнародна кримінальна поліція (Інтерпол).

Рекомендація № R (91) 11 Комітету міністрів Ради Європи «Про сексуальну експлуатацію, порнографію, проституцію, а також торгівлю дітьми та підлітками» від 9 вересня, 1991 [3] року передбачає право вимагати від громадських і приватних закладів та агенцій, що працюють з дітьми і підлітками, які стали жертвами сексуальної експлуатації у будь-якій формі, збору відповідної статистичної інформації в наукових цілях та для кримінальної поліції, забезпечуючи при цьому анонімність і конфіденційність.

У зв'язку з процесом вступу України до Європейського Союзу та імплементацією міжнародних норм у національне законодавство слід детальніше розглянути питання співпраці у галузі обміну інформацією між нашою державою в особі уповноважених органів та органами Європейського співтовариства.

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 16.09.2014 [4] закріпила обмін інформацією відповідно до існуючих правил, зокрема обмін інформацією щодо терористичних угруповань та організованих груп, які здійснюють їх підтримку, обмін досвідом та інформацією про тенденції тероризму та стосовно засобів і способів боротьби з тероризмом, зокрема допомогу у технічній галузі та навчанні.

Вивчення питань, пов'язаних з природою, функціонуванням та значенням інформації набуває особливої актуальності, оскільки інформація відіграє ключову роль у світових процесах сьогодення та разом зі знаннями стає цінністю сучасного суспільства, впливаючи на його життєдіяльність. Розглянувши питання, пов'язані із становленням і розвитком міжнародно-правового регулювання обміну інформацією в діяльності міжнародних організацій системи ООН, можна зазначити наступне:

1) обмін інформацією між міжнародними організаціями передбачає взаємну передачу інформації на підставі принципів співробітництва і координації;

2) положення щодо обміну інформацією закріплюються в двосторонніх договорах, які встановлюють правові основи взаємовідносин міжнародних організацій і передбачають мету, об'єкт, порядок і умови обміну інформацією, а також її правовий режим;

3) спостерігається тенденція участі міжнародних організацій системи ООН у широкомасштабному обміні інформацією з проблемних питань, які спрямовані на побудову глобального інформаційного суспільства;

4) вибравши європейський вектор розвитку, Україні необхідно провести ґрунтовну правову роботу з приводу гармонізації національного законодавства із законодавством ЄС та підписати ряд міжнародно-правових угод;

5) нагальною постає проблема розробки основних принципів організації механізму контролю за безпекою в міжнародному інформаційному просторі і його взаємодією з міжнародними системами, що функціонують у сфері інформатизації, телекомунікацій, засобів масової інформації і прав людини, а також експортного контролю.

Література

1. Рекомендація № R/97/20 Комітета Міністрів державам-членам по вопросам «разжигания ненависти», 30 октября 1997 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.medialaw.ru/laws/other_laws/european/r97%2820%29.

2. Угода про обмін правовою інформацією між державами-учасниками СНД від 21.10.1994 // Зібрання чинних міжнародних договорів України – 2004. – № 4. – Книга 2. – С. 275, Ст. 987.

3. Рекомендація № R (91) 11 Комітету міністрів Ради Європи «Про сексуальну експлуатацію, порнографію, проституцію, а також торгівлю дітьми та підлітками» від 09.09.1991 // Офіційний вісник України. – 2011. – 11 березня. – № 16, № 80. – Ст. 2812, Ст. 706.

4. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16 вересня 2014 р. // Голос України. – 2014. – 17 вересня. – № 177.

5. Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 р. № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650.

6. Про засади запобігання і протидії корупції: Закон України від 07 квітня 2011 р. № 3206-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 40. – Ст. 404.